

VAN MIJNE UITERWAARDEN.

't Was weer voorjaar en de natuur kleepte zich opnieuw in feestgewaad. Vroolijk bescheen de lentezon de velden en hare milde stralen deden ook de Uiterwaarden ontwakken tot nieuw leven. De naakte bazaltglooiing der Zomerkade groende allengs door de uitbottende blaadjes van braam en bitterzoet en het teere loof der wilgen drong begeerig door de gebarsten knoppen naar buiten. Vol hoop begonnen de vogels er met het bouwen van hunne nesten: kneutjes, rietgorzen, grasmussen, ja zelfs een paar blauwborstjes vestigden zich in den dichten plantengroei tusschen het rijshout. Ze hadden het daar maar wat goed, die kleine zangertjes. Wel zwierven er een paar roofzieke kraaien in de buurt, die zich, als ze kans kregen, niet ontzagen de broedsels te verstoren en joegen er gehate koekoeken, stoeiend en schaterend over hun grondgebied voort, maar toch werden er heel wat eitjes uitgebroeid en heel wat om voedsel schreeuwende jongen grootgebracht, want de nestjes lagen goed verscholen in dien warboel van hop en brandnetels en voedsel was er in overvloed.

Ook de oeverlooptjes keerden terug en vervulden 's morgens in de vroege de lucht met hunne melodieuze fluittonen, wanneer ze uitgelaten van vreugde in spelende vlucht laag over 't water scheerden of langs den modderigen oever van den plas naar voedsel zochten. Spoedig vonden ook zij een geschikte plaats om te nestelen en begonnen daar te broeden.

Doch weldra zou die lentevreugde wreed worden verstoord. Want wat gebeurde. Het water van de rivier begon plotseling sterk te wassen; het steeg hoger en hoger en op een morgen in 't laatst van Mei vond ik de „weerden” overstroomd door 't klotsende water. Alle broedsels waren jammerlijk te gronde gegaan en de jonge vogeltjes ellendig verdrinken in hun wiegje.

Wie beschrijft de angst, die de oude vogels gevoeld moeten hebben, toen ze bemerkten, hoe het water hoger en hoger wies en toen ze beseften, dat ze gevaar liepen te verliezen, wat hun zoo dierbaar was! Doch meedoogenloos kwam de vloed dichter en dichter bij het nest, totdat het broedende vogeltje het moest verlaten, wilde het zelf niet omkomen. Angstig er boven fladderend, zag het, hoe ten slotte de golven over den nestrand heenspoelden en hoe de eieren of de klagend piepende jongen wegdreven met den stroom.... Weer zag ik de oeverlooptjes vlug over het water snellen en weer hoorde ik hun stemgeluid. Doch ditmaal verbeelde ik mij, dat er droefheid sprak uit die tonen en smart over 't geleden verlies.

De rivier strekte zich nu uit tot aan een dam, die de weiden met hooi en gras bij hoog water moet beschermen. Zoo werd ook nu de rivier hierdoor tegengehouden en aan den binnenkant van den dam bleef alles behouden. Hier steeg de leeuwerik jubelend omhoog, gele kwikstaarten en paapjes bungelden lustig op de distelkoppen en uit het hoge gras klonk het eentonig, tevreden geroep van den kwartelkoning. Men wist daar niets van de ramp, die de bewoners van den anderen kant van den dam getroffen had. Het water bleef geruimen tijd zoo hoog en evenlang bleven ook de „weerden” overstroomd. Omstreeks half Juni kwam ik eens met een roeiboort op de plaats des onheils en ontwaarde spoedig mijn oeverlooptjes. Ze snelden weer even lustig over de rivier als voorheen, nu en dan uit, rustend op de opstaande staken van een palingfui. Toen ik echter over de Zomerkade liep, die nog hoog boven 't omringende water uitstak, vlogen er tot mijn grooten blijdschap achtereenvolgens drie van hunne nesten op. Ik wist met zekerheid, dat ze daar nog geen nest hadden

voor de overstrooming, doch nu bevatte elk reeds vier bebroede eieren. Ze schijnen dus na het ongeval spoedig weer nieuwen moed geschept te hebben en niet lang meer te hebben getreurd over 't verlies van 't eerste broedsel, maar dat ze er over getreurd hebben, is boven twijfel verheven. Doch ook die andere vogeltjes die hunne nestjes verloren, zullen wel spoedig ergens anders opnieuw zijn gaan broeden.

Zoo heb ik dan toch nog van de jonge oeverlooptjes kunnen genieten. Toen ze groot waren en konden vliegen was het een aardig gezicht het heele troepje op de, inmiddels weer drooggelopen, zandplaat naar voedsel te zien zoeken. Bij mijne nadering vlogen ze op, terwijl ze onder 't vliegen bijna evengoed bijeen bleven als de spreuwen, die op dezelfde plaats „aan 't werk” waren. Nu zijn ze weg naar warmer streken, maar als ze terugkomen hoop ik er nog veel genoeg van te hebben.

Tiel.

H. J. KUYLAARS.

† A. HAANS S. J.

Wij ontvingen 't treurig bericht, dat onze nieuwe medewerker A. Haans, te Maastricht, na een kortstondige ziekte is overleden. Hij heeft zijn mooi opstel over *Lasius flavus* niet meer in *D. L. N.* gezien; nog wel de drukproef verbeterd. Hij beloofde een degelijk mierenkenner en een goed populariseerder te worden.

R. I. P.

E. Hs.

Salix daphnoides Vill.

Waar ik een speciale studie maak van de in ons land voorkomende *Salix*-soorten, ben ik den heer Leonard A. Springer ten zeerste dankbaar voor zijn opmerking, omtrent deze soort gemaakt in Aflevering XI pag. 219.

Aangezien de kolommen van dit Tijdschrift door de Redactie steeds zoo welwillend worden beschikbaar gesteld tot de opnemering van de verslagen der vergaderingen onzer club, kon daar niet worden uitgeweid over door mij gevonden planten, en daarom volge hier eenige toelichting. Op de vindplaats te Scheveningen staan, aan den rand van een vrij groote duinvlakte, een tiental ex. naast elkaar, en een eindje daar vandaan een ex. der ondersoort *S. acutifolia* Willd.

Nu blijkt wel, dat deze boomen daar vroeger zijn aangeplant, maar tevens geeft de groeiplaats aanleiding tot de meening, dat deze planten daar reeds jaren lang verwilderd staan. Ik kon dus wel spreken van een „nieuwe” *Salix*, omdat ten eerste de Prodr. Fl. Bat. Ed. II geen onderscheid meer maakt tusschen echte indigenen, aangevoerde en verwilderde planten (zelfs enkele aangeplante opneemt) en ten tweede, omdat ik mij stel op het standpunt van den heer H. Heukels, dat deze aangeeft op pag. 22 van Jaargang V, waar hij zegt: „zoolang die opgaven niet zijn gepubliceerd (door anderen n.l.) kan ik daarmede geen rekening houden en heb ik het recht, de vindplaatsen der planten in mijn verslag als *nieuwe* te beschouwen.”

En nu is mij niet bekend, dat ergens die verwilderde *S. daphnoides* besproken wordt. Mocht een der lezers evenwel een of andere mededeeling in de Nederlandsche werken weten, dan zal hij mij zeer verplichten door deze opgave

mij even te willen melden. Maar het voornaamste is *niet*, of de plant reeds vroeger vermeld is.

De hoofdzak is dat geconstateerd wordt, dat deze of gene plant hier of daar aangeplant of verwilderd is. Dat kan van groot belang zijn, wanneer zoo'n plant mocht standhouden of zich verbreiden. Daarom zou elkeen voor de kennis van onze Flora in later jaren zooveel kunnen doen door het publiceeren van lijsten van planten, die men weet dat ergens aangeplant zijn of worden. Het Ned. Kruidk. Archief bijv. zou zulke lijsten ongetwijfeld willen opnemen.

Voor een Haarlemmer zou de floristiek daarmede groote diensten kunnen bewijzen, in het bijzonder op het punt der aangeplante Haarlemsche Salices.

Want nog steeds zijn de opgaven van v. Eeden (die voor de omstreken van Haarlem vermeldt: *S. mollissima* Ehrh., *S. phyllocaefolia* L. B. laurina, *S. daphnoides* Vill., *S. grandifolia* Ser en *S. depressa* L.) niet bevestigd (Zie Prodr. Ed. II p. 1618) maar, wat erger is, de afbeelding van v. Eedens ex. in de Flora Batava plaat 1432 van *S. daphnoides* Vill. is zeker *niet* de afbeelding van een *S. daphnoides* Vill. Daartegenover staat, dat verscheidene zeer merkwaardige soorten uit Haarlem in het Herb. der Ned. Bot. Ver. aanwezig zijn.

Rotterdam.

W. H. WACHTER.

Treurig!

Sedert eenige dagen zwom hier in Den Haag in de stadsgrachten een meerkoet (*Fulica atra*) rond. De arme vogel heeft van zijn uitstapje naar de stad niet veel plezier beleefd.

De belangstelling onder de voorbijgangers was groot en in troepjes redeneerde men over den naam. De meesten hielden den vogel voor een zwarte eend.

Uitte zich die belangstelling bij de ouderen in kijken en redeneeren, de lieve straatjeugd scheen niet bijster op den vreemdeling gesteld, althans het arme dier werd voortdurend met steenen gegooid. Het gevolg was natuurlijk, dat het na eenige dagen dood was. Dierenvrienden, die voor het beest partij trokken, werden uitgelachen en konden zelf een steen naar het hoofd krijgen, als ze niet oppasten.

Zou Hildebrand zoo iets wel eens bijgewoond hebben, vóór hij zijn „Jongens” schreef?

Den Haag.

C. A. GERRITSSEN JR.

Insecten-verzameling door R. A. Polak.

Ze zijn al bekend bij velen, maar nog lang niet zoo als ze verdienen. En nu er weer uitbreiding aan gegeven is, moet ik er toch even op wijzen, hoe 'n uitmuntend en goedkoop leermiddel hier aangeboden wordt.

Wie nog met insectenstudie moet beginnen, kan niet beter doen, dan zich een collectie B. aan te schaffen en zich maar vast voor te nemen uit de natuur een duplicaat er van samen te stellen; behalve een paar opzettelijke rariteitjes zooals een groote boktor en een vliegendhert, kan dat op elke plaats in ons land.

Zoo'n overzicht-collectie op entomologisch terrein is uitteraard nuttig en leerszaam voor elke school. Wie zich speciaal op vlinders gaat toeleggen, vind in coll. C. meer dan zijn gading, een kleine vijf-en-twintig, sommigen met rups en cocon.

Zoo zouden we kunnen voortgaan, elke collectie bevat wat nieuws en is samengesteld met een bepaald doel. Zoo is collectie G. een mimicry-verzameling, die ik nergens ter wereld zoo mooi en zoo goedkoop verkrijgbaar heb gezien. En er worden wat insecten-collecties aangeboden, vooral in Duitschland.

Ook stuksgewijs worden er door J. W. Ebert, Heeren-gracht 228, allerlei insecten, vooral vlinders, verkocht volgens Polak's aanwijzing en onder zijn verantwoordelijkheid van juiste naam en doelmatige prepareering.

Zoogenaamde biologien, (zoo te zeggen de metamorphen met parasieten, voederplant e. d.) zijn eveneens in voorraad; die zijn mooi en goedkoop, b. v. die van konninginnepage: de rups, een gave pop, één die door een sluipwesp is verlaten, een gespannen vlinder en een in ruststand, sluipwesp en voederplant; alles in doosjes met glazen deksel, en voor f 2.25. Menigeen zou 't er niet voor willen maken, al had hij 't materiaal voor 't grijpen; alleen dat opzetten van de rups is al zoo moeilijk en tijdrovend.

Vele materialen, hulpmiddelen voor de insecten-verzameling staan eveneens in de catalogus afgedrukt, tot de boeken toe.

't Nieuwe supplement biedt verschillende collecties aan voor 't teekenonderwijs bestemd; die zijn practiesch ingericht en met verstandige keuze samengesteld. Doosjes voor den

leerling om de teekenvlinders in te zetten zijn hierbij verkrijgbaar gesteld à 35 ct. Vlinders tusschen 2 glasplaatjes zoodat onder en bovenzijde bij 't nateekenen gelegd kunnen worden op een afwisselend gekleurde achtergrond.

Eindelijk nog een soort handleiding bij de verzameling C., D. en E., dat van R. A. Polak, zelf de man van 't Insectarium van Artis, dus uit de eerste hand; 't bevat enkele bijzonderheden van de vlinders uit de doozen. Wie de catalogus aanvraagt, krijgt dit er geloof ik bij. Zoo iets als deze collecties was er noodig om de liefhebberij op te wekken, 't mooie en wonderlijke trekt, als men 't kent en ziet.

E. H's.

Vreemde sneeuwkllokjes.

Mej. A. Bolle, te Haamstede, zond eenige sneeuwkllokjes, gevonden bij Haamstede, die een merkwaardige vervorming vertoonen. Het korte middenkllokje met 't groene hoofdzertje is volkomen gelijk geworden aan de buitenkrans; 't is een geheel wit bloempje geworden maar met iets groenigs aan de binnenkant van de middelste krans der bloemblaadjes.

Overigens is de plant, hoewel wat teer, volkomen gelijk aan 't gewone sneeuwkllokje.

H.

Gevraagd.

Wie van onze lezers helpt mij a. s. zomer bij het verzamelen van alle mogelijke insecten-eieren, planten, enz.? Enkele vrienden hebben reeds hun toezegging gedaan. In ruil wil ik dan het een en ander van ons eiland, inzonderheid van de duinen en het strand, bijeen brengen.

Dirksland.

P. VAN EIJK.

Wie van u zou me mossen kunnen sturen. Ik heb mijn terrarium wat vergroot, maar heb nu geen mos meer. En nu worden mijn hagedissen ook al weer wakker, en die kale grond is niet prettig voor ze.

W. LOGGERS,

Keizersgracht 250.

Aangeboden.

Een weinig gebruikte handhoningsslinger tegen billijken prijs.
Leiden. T. MULDER,
Zoeterwoudsche Singel 48A.

Een gebruikt, gaaf en goed Microscop van Zeiss, statief IV A, (een van de allerbeste) obj. A C en F, oc. 2, 4 en revolver; vergr. 50 tot 930 maal. Prijs f 200; zijnde ruim 20 pCt. minder dan de tegenwoordige fabrieksprijs.

Br. fr. lett. W. D. v. L. aan de redactie.

Correspondentie.

D. W., te Middenvaart. Landsalamanders zijn zeer veranderlijk wat de vlekentekening aangaat. Als u uit de vrije natuur wijfjes krijgt in den voorzomer, is er kans op larven. Die moeten dadelijk water vinden, niet zonnig, maar licht.

G. S. S. Uw boek is interessant, maar behalve voor een verzameling waarin 't gewenscht wordt waardeloos. U krijgt 't per post terug.

D. D. S., te A. De paarse anemoon is uiterst zeldzaam, de gele ook; vindplaatsen bij een bloemkweekerij zijn meestal tijdelijk, en 't is immers zoo goed als zeker dat 't ontsnapte vriendjes zijn.

W. W. en de V. Het is een kleine vos of kleine aurelia, een heel algemeene bonte kapel, die den winter als vlinder overleeft en bij gunstig weer zijn schuilplaats ook 's winters wel eens verlaat.

Coll. G. Een gewone spreekw.; de witte vlekjes verdwijnen tegen 't voorjaar grootendeels.

S. S. Uw vogels waren: a. zanglijster, b. koperwiek, c. keep, d. groenvink. 'k Zal u bericht zenden als ik in de buurt kom.

De mooie foto van Groot hoefblad in de vorige aflevering was van Mej. M. Bijl te Assen; dat heb ik tot mijn spijt verzuimd er onder te zetten.

E. Hs.

